

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Eperjesi Ágnes ügyvéd által képviselt felperesnek az Országos Rendőr-főkapitányság /1139 Budapest, Teve u. 4-6./ alperes ellen közigazgatási bírság tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Csongrád Megyei Bíróság 2010. január 11. napján kelt 27.K.22.680/2009/3. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 27.K.22.680/2009/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 /harmincezer/ forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 16.500 /tizenhatezer-ötszáz/ forint kereseti és 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes által üzemben tartott gépjármű 2009. március 26-án Üllés belterületén a megengedett legnagyobb 50 km/órát meghaladó sebességgel közlekedett.

A sebességmérő berendezés által mért sebesség 72 km/óra volt.

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság - mint elsőfokú közigazgatási hatóság - a 2009. április 15. napján kelt 21.000-141/4577/2009/Objf. ügyszámú határozatával a felperest a megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó szabály megsértése miatt 30.000 /harmincezer/ forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezett a határozat ellen; a bírság mellőzését, ügyének humánus, méltányos megítélését kérte.

A fellebbezés elbírálása során az alperes a 2009. július 17. napján kelt 21.000-141/4577/4/2009/Objf. ügyszámú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte.

Előadta, hogy a cselekmény elkövetése idején hatályos - a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről szóló - 410/2007. /XII. 29./ Kormányrendelet /a továbbiakban: Kormányrendelet/ mérlegelési jogkört biztosított a hatóságnak, amely mérlegelési jogkört csak a 2009. május 2. napjától hatályos rendelkezések zárták ki.

Álláspontja szerint egyértelmű, hogy szándékos az alperes félretájékoztatása, és törvénysértően zárta őt ki a méltányosság köréből.

A megyei bíróság a felperes keresetét alaposnak értékelte, és az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárásra kötelezte.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 98. § /1/ bekezdésére hivatkozással kifejtette a megyei bíróság, hogy az ügyfél bármely okra hivatkozva nyújthat be fellebbezést az elsőfokú közigazgatási határozat ellen. Nem köteles jogszabálysértésre vagy eljárási szabálytalanságra rámutatni, hivatkozhat a közigazgatási határozat alaptalanságára, célszerűtlenségére, méltánytalan voltára egyaránt.

A jelen eljárásban a felperes fellebbezésében nem az elsőfokú közigazgatási határozat anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértésére hivatkozott, hanem méltányosság gyakorlását kérte, amelynek során kifejtette, hogy mely okok miatt kéri ezt (létfenntartásának veszélyeztetettsége, három gyermek eltartási kötelezettsége, rokkantnyugdíjas mivolta, a gyermekeihez történő igyekezte).

Megállapította a megyei bíróság, hogy a másodfokú közigazgatási szerv azonban a meghozott határozatában a felperes fellebbezésében foglaltakat nem érintette; a felperes által sem vitatott azon anyagi jogi és eljárási szabályokat ismételte meg, amelyeket az elsőfokú határozat is tartalmazott.

Az alperes határozata annyiban volt jogszabálysértő, amennyiben a felperes fellebbezésében foglaltakra egyáltalán nem reagált, a felperes méltányosság gyakorlása iránti kérelme elutasításának indokát nem adta.

A megyei bíróság rámutatott arra, hogy az alperesnek az eljárás iratait és képi bizonyítékait nem kellett megvizsgálnia, minthogy a fellebbezés erre nem vonatkozott; a felperes fellebbezésében sem a közigazgatási eljárás iratanyagának tartalmát, sem a képi bizonyítékokat nem vitatta. Ezzel szemben méltányossági kérelemről kellett volna döntenie az alperesnek, és ezen döntését kellett volna megindokolnia.

Hangsúlyozta a megyei bíróság, hogy a bíróság nem állítja, hogy a felperes által fellebbezésében írt tények, okok a kiszabott közigazgatási bírság mérséklését, elengedését kell, hogy maguk után vonják, illetve hogy azok a közigazgatási bírság kiszabásakor bármilyen relevanciával bírtak; ezzel szemben úgy ítélte meg, hogy a másodfokú közigazgatási szervnek a fellebbezési eljárás során a fellebbezésben foglaltakra ki kell térnie, arra reagálni kell.

Előírta a megyei bíróság, hogy a megismételt eljárás során a másodfokú közigazgatási szervnek - amennyiben álláspontját fenntartja - a határozatában már leírtakon túlmenően, ki kell fejtenie az ellenkérelmében írt objektív felelősségre vonatkozó álláspontját, illetve meg kell indokolnia azt, hogy a felperes fellebbezésében írt családi helyzete, valamint létfenntartásának veszélyeztetettsége mennyiben, mi okból nem vehető figyelembe a közigazgatási bírság kiszabásakor.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ket. 98. § /1/ bekezdését, 113. § /1/ bekezdését, továbbá a Pp. 3. és 206. §-ában írtakat.

Kifejtette, hogy a felperes a szabályszegést az objektív felelősség szabályai körében követte el, ahol a kimentési okot a törvény határozza meg.

A másodfokú hatóságnak a szabályszegés elkövetéskor hatályos jogszabályok alapján nem volt jogszabályi lehetősége arra, hogy a felperes személyes körülményeit figyelembe véve a közigazgatási bírság összegét elengedje.

Hangsúlyozta, hogy a Ket. 98. §-a a fellebbezést nem köti meghatározott jogcímhez, azonban a Ket. 113. §-a külön kezeli a méltányossági eljárást, a Kormányrendelet pedig nem rendelkezett méltányosság gyakorlásáról a közigazgatási eljárásban.

A szabályszegés elkövetésekor hatályban levő jogszabályok vizsgálata alapján megállapítható volt, hogy a másodfokú hatóság helyesen járt el akkor, amikor a felperes méltányosság iránti kérelmét - jogszabályra hivatkozva - elutasította.

Ezen felül egyéb indokolási kötelezettsége nem volt, így helytelen a megyei bíróság ítélete, miszerint nem tett volna eleget

indokolási kötelezettségének, és nem reagált a felperes fellebbezésében foglaltakra.

A másodfokú hatóság azzal, hogy leírta: a jogszabályok nem engedik méltányosság gyakorlását az objektív felelősségi körben kiszabott közigazgatási bírságoknál, indokolási kötelezettségének eleget tett.

Az alperes álláspontja szerint a jogszabályi rendelkezések ismertetésével a másodfokú hatóság megfelelő indokolását adta a felperesi fellebbezés elutasításának.

A jogszabály csupán azt írja elő, hogy a fellebbezésben foglaltakra nyilatkozni kell, azonban annak tartalmát és formáját nem.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban - az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával - téves jogkövetkeztetést vont le.

A perben rendelkezésre állt közigazgatási iratanyag alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes a KRESZ 26. § /1/ bekezdés a/ pontjában foglalt előírást megszegve 2009. március 26-án gépkocsijával lakott területen belül, a megengedett sebességhatárt túllépve közlekedett, ezért az alperesi hatóságok - a Kormányrendelet 2. § /1/ bekezdése alapján - közigazgatási bírság megfizetésére kötelezték.

A felperes sem a közigazgatási eljárás során, sem a perben a közlekedési szabályszegés elkövetésének tényét és körülményeit nem vitatta, méltányosság gyakorlását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság nem találta megalapozottnak a megyei bíróság azon megállapítását, miszerint az alperes a másodfokú eljárás során a felperes méltányossági kérelmét nem bírálta el.

Kétségtelenül, a másodfokú határozat indokolása az egyes - a felperes által felhozott - körülmények vizsgálatára és értékelésére részletesen nem tért ki, ennek azonban megfelelő indokát adta. Hivatkozott ugyanis az 1988. évi I. törvény 21. § /1/ bekezdésére, valamint a Kormányrendelet 1. § /1/ bekezdésére és a 2. § /1/ bekezdésére, miszerint a gépjármű üzemeltetője az 1. számú mellékletben meghatározott összegű bírságot köteles fizetni, ha a

gépjárművel a megengedett legnagyobb sebességet túllépte (a továbbiakban: sebesség-túllépés).

Azt is rögzítette az alperes felülvizsgált határozatában, hogy a szabályszegés tényének megállapítása esetére kötelezően határozza meg a rendelet a közigazgatási bírság mértékét. Mérlegelési lehetőséget az ezt kiszabó első- és másodfokú hatóság számára a jogszabály nem biztosít.

Ennek rögzítésén túlmenően szükségtelen és indokolatlan lett volna a felperes méltányossági körülményeinek vizsgálata, azok figyelembevételére ugyanis jogszabályi lehetősége az alperesnek sem volt.

A Kormányrendelet idézett rendelkezése kategorikus előírást tartalmaz, a bírság kiszabása kötelező. A bírságtételt is konkrétan és egyértelműen megállapítja a Kormányrendelet 1. számú melléklete.

Mindebből ténylegesen az következik, hogy a felperes méltányossági kérelmének vizsgálatára az alperesi hatóságnak jogszabályi felhatalmazása nem volt, így annak elmaradása, a határozatban részletes taglalása, nem róható az alperes terhére; ilyen típusú eljárás lefolytatására, illetve a határozat ilyen tartalmú kiegészítésére nem kötelezhető.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint az alperes határozatában jogszerű és megalapozott indokát adta döntésének, amelyből a felperes méltányossági kérelmére adott válasza is - jogszabályi hivatkozásokkal alátámasztottan - kitűnik.

Hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy a keresettel támadott határozat hatályon kívül helyezésére a bíróságnak csakis akkor van jogszabályi lehetősége a Pp. 339. § /1/ bekezdése értelmében, ha a határozatot jogszabálysértőnek minősíti.

A fent kifejtettek szerint az alperes határozata nem volt jogszabálysértőnek tekinthető, ezért a hatályon kívül helyezés és az új eljárásra kötelezés jogszabályi alapja és indokoltsága nem áll fenn.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat megsértette, ezért azt a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes alaptalan keresetét a Pp. 339. § /1/ bekezdése értelmében elutasította.

A felperes pervesztes lett, az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint köteles.

A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a Legfelsőbb Bíróság a felperest a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése értelmében kötelezte.

Budapest, 2010. december 15.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Patyi András sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő